

Una connexió sorprenent entre Florència i Molins de Rei

Autor: Damià Martínez

Data de publicació: 07-11-2025

En Damià Martínez, director del Museu del Renaixement i del Servei dels Museus de Molins de Rei, Doctor en Història de l'Art i professional de la gestió cultural, va publicar el 10 de juny del 2025 un fil de missatges al seu compte d'X (Twitter), que ara reproduïm aquí, sobre una connexió sorprenent entre Florència i Molins de Rei arran d'una troballa a la cartografia que es conserva la Sala de les Cartes Cartogràfiques del Palazzo Vecchio de Florència.

Us vull parlar d'una connexió sorprenent entre Florència i Molins de Rei a dins del Palazzo Vecchio. També hi apareixen moltes altres ciutats i pobles de Catalunya i de la resta del món, tal i com era conegut a l'època del Renaixement. Però Molins hi és de manera singular.

El Palazzo, ple d'obres d'art, conté un tresor: la Sala della Guardaroba o sala de les cartes geogràfiques, construïda per Cosimo I de Medici. Una habitació-atles, un "cosmos" (com el seu nom) del món amb 53 pintures sobre taula d'Egnazio Danti i Stephano Bonsignori (1563-1586).

Hi apareixen territoris dels cinc continents, tal i com es coneixien al segle XVI per informacions directes o indirectes dels viatges i les navegacions oceàniques. Un projecte concebut per Giorgio Vasari amb una finalitat no pas militar, sinó de coneixement i de prestigi.

La sala segueix i actualitza la famosa "Cosmografia" de Ptolomeu (s. II), però té una doble funció. Els mapes estan sobre les portes d'armaris ricament treballats que atresoraven una col·lecció d'objectes de tot el món. Un mena d'estudiol científic i artístic fet per meravellar.

Europa, lògicament, és el continent més ben explicat en relació a la seva extensió, amb 11 mapes. Però inclús els

territoris més remots apareixen amb un nivell de detall fabulós per l'època: Àsia (amb 16 mapes), Àfrica (12), l'Àrtic (5), inclús les noves terres d'Amèrica (9).

La península ibèrica (La Spagna), hi és present amb indicació de gairebé tots els seus pobles i ciutats, però també amb ubicació de rius, serralades i moltes altres peculiaritats geogràfiques. La major proximitat implicava un nivell més alt de coneixement en la "representació".

De fet, si ens hi acostem, podem veure com les ciutats i pobles de Catalunya apareixen força ben ubicats, amb alguns noms escrits, això sí, de manera peculiar. Destaca el nivell de detall de la línia de costa, perquè aquesta era estratègica per a la navegació, el comerç i la guerra.

Ampliant-lo més, podem veure el nom de Molins de Rei ben gran, al costat del de Barcelona. Una construcció blanca i aïllada, a la riba nord del Llobregat, n'indica la seva ubicació aproximada. Al s. XVI, Molins era una vila petita, però el Palau de Requesens ja era molt important.

Un protagonisme que de ben segur no era casual. L'emperador Carles V s'hi havia allotjat en cinc ocasions. Coneixia bé Cosimo (aquí retratat per Bronzino) i, de fet, l'havia premiat fent-lo Duc de Florència al 1537, en agraïment pel seu ajut en les Guerres d'Itàlia.

Però, a més, Cosimo (1519-1574) coneixia Lluís de Requesens (1528-1576). Quan Lluís va ser anomenat ambaixador a Roma al 1563, hi anà des de Barcelona a bord de tres galeres de Cosimo. Després, al 1571, Cosimo navegaria sota les ordres del Requesens a la Batalla de Lepant.

És probable, per tant, que Cosimo i, de retruc, Vasari coneguessin Molins de Rei o en tinguessin alguna mena de referència, com a baronia que pertanyia a Lluís de Requesens. Això explicaria aquest protagonisme. Avui, el Palau de Requesens és la seu del Museu del Renaixement: <https://www.museudelrenaixement.cat/>

Si us agraden els mapes i l'època del Renaixement, us recomano molt visitar el Palazzo Vecchio de Florència i la seva magnífica sala, que avui depèn del Museo Galileo. Sempre és millor presencialment, però també podeu fer-ho virtualment (i molt bé!) aquí: <https://mostre2.museogalileo.it/palazzovecchio-guardaroba/index.php/it/>

Agraeixo a M. Carmen Juárez, veïna de Molins de Rei, que vingué un dia entusiasmada a explicar-me que havia vist escrit "Molins de Rei" a Florència en un dels seus viatges. És bonic veure i comprovar com la gent de la vila es va fent seu el Museu del Renaixement!

Damià Martínez

Podeu accedir al fil original de twitter a través del següent enllaç:
https://x.com/damia_martinez/status/1932375653187498439